स्थानीय राजपत्र

खण्ड : २ संख्या : ४ मिति : २०७५।०२।२७

भाग- २
सुनिल स्मृति गाउँपालिका
सुलीचौर, रोल्पा प्रदेश नं. ५, नेपाल

व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५

पारित मिति : २०७५।०२।२७

प्रस्तावना :

सुनिल स्मृति गाउँपालिका क्षेत्रभित्र संचालित एव संचालन हुने विभिन्न व्यवसायिक गतिविधिहरुलाई कानुनी दायरामा ल्याउन, व्यवसाय संचालनमार्फत गाउँपालिकाको आन्तरिक आम्दानीलाई समेत टेवा पुऱ्याउन, स्वच्छ, मर्यादित र प्रतिस्पर्धात्मक बजारको प्रर्वद्धनमार्फत उपभोक्ताको हित संरक्षण गर्न अनि स्थानीय सरकार र आम व्यवसायीहरुबीच सुमधुर सम्बन्ध स्थापित गर्दै साझेदारीमा आधारित विकासलाई अगाडि बढाउन वाञ्छनीय भएकोले सुनिल स्मृति गाउँ कार्यपालिकाद्वारा यो कार्यविधि जारी गरिएको छ ।

परिच्छेद- १
प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

(१) यो कार्यविधिको नाम 'सुनिल स्मृति गाउँपालिका व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण सम्वन्धी कार्यविधि- २०७५' रहेकोछ ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त लागु हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा :

(क) 'कार्यालय' भन्नाले यस सुनिल स्मृति गाउँपालिकाको कार्यालय सम्झनुपर्नेछ ।

(ख) 'शाखा' भन्नाले यस सुनिल स्मृति गाउँपालिकामा रहेका सम्वन्धित विषयगत शाखा सम्झनुपर्नेछ ।

(ग) 'वडा कार्यालय' भन्नाले यस सुनिल स्मृति गाउँपालिका अन्तर्गतका ८ वटै वडा कार्यालयहरु सम्झनुपर्नेछ ।

(घ) 'अध्यक्ष' भन्नाले यस सुनिल स्मृति गाउँपालिकाको अध्यक्ष सम्झनुपर्नेछ ।

(ङ) 'उपाध्यक्ष' भन्नाले यस सुनिल स्मृति गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष सम्झनुपर्नेछ ।

(च) 'कार्यपालिका सदस्य' भन्नाले यस सुनिल स्मृति गाउँपालिकाको सदस्यहरुलाई सम्झनुपर्नेछ ।

(छ) 'प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत' भन्नाले यस सुनिल स्मृति गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्झनुपर्नेछ ।

(ज) 'वडा समिति' भन्नाले यस सुनिल स्मृति गाउँपालिकाको ८ वटै वडाका समितिहरु सम्झनुपर्नेछ ।

(झ) 'व्यवसायी' भन्नाले यस सुनिल स्मृति गाउँपालिकाभित्रका सम्वन्धित व्यवसायी, व्यक्ति वा संस्था सम्झनुपर्नेछ ।

(ञ) 'कार्यविधि' भन्नाले 'व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण सम्वन्धी कार्यविधि- २०७५' सम्झनुपर्नेछ ।

३. क्षेत्र :

यस सुनिल स्मृति गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका सबै व्यवसायीहरुलाई यस कार्यविधिले समेट्नेछ ।

४. विषयगत क्षेत्र :

विषयगत क्षेत्र अन्तर्गत करका दायराभित्र देहायका क्षेत्रहरु पर्नेछन् ।

(क) दैनिक उपभोग्य सामग्रीहरु खाद्यान्न, थोक तथा खुद्रा पसल

(ख) होटल व्यवसाय

(ग) पशुपालन फर्म

(घ) नर्सरी

(ङ) उद्योग तथा कल कारखाना

(च) कृषि फर्म

(छ) औषधि पसल आदि ।

परिच्छेद- २
व्यवसाय दर्ता सम्वन्धी व्यवस्था

५. व्यवसाय दर्ता प्रक्रिया :

(१) व्यवसाय दर्ता गर्नुपर्ने : प्रत्येक व्यवसायीले गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयमा आ-आफ्नो व्यवसाय अनिवार्य दर्ता गर्नुपर्नेछ ।

(२) सूचना प्रकाशन गरिने : व्यवसाय दर्ताको लागि सूचना स्थानीय संचार माध्यमबाट प्रकाशन गरिनेछ ।

(३) तोकिएको समयभित्र व्यवसाय दर्ता गर्नुपर्ने : हाल संचालनमा रहेका सम्पूर्ण व्यवसायीले असार मसान्तसम्ममा अनिवार्य दर्ता गरिसक्नुपर्नेछ । सौथ नयाँ व्यवसाय संचालन गर्ने व्यवसायीले व्यवसाय संचालन गरेको मितिले १ महिनाभित्र अनिवार्य आफ्नो व्यवसाय दर्ता गरी सक्नुपर्नेछ ।

६. दर्ताका लागि आवश्यक कागजातहरु :

६.१. व्यवसाय दर्ताका लागि व्यवसायीले देहायका कागजातहरु सहित अनुसूची-३ बमोजिमको ढाँचामा गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयमा निवेदन पेश गर्नुपर्नेछ ।

(१) हालसालै खिचेको २ प्रति फोटो

(२) नागरिकता प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि

(३) वडा कार्यालयको सिफारिस

(४) व्यवसाय संचालन हुने जग्गाको जग्गाधनी प्रमाण पूर्जाको प्रतिलिपि

(५) अर्काको नाममा जग्गा भए व्यवसाय संचालन गर्न दिने जग्गाधनीको मञ्जुरीनामा

(६) उद्योगको हकमा संधियारको मञ्जुरीनामा ।

७. प्रमाणपत्र सम्वन्धी व्यवस्था :

(१) माथि ६.१ मा उल्लेखित कागजातहरु प्राप्त भइसके पश्चात तोकिएको दस्तुर लिई कार्यालयले अनुसूची- १ बमोजिमको ढाँचामा व्यवसाय दर्ताको

प्रमाणपत्र दिनेछ ।

८. व्यवसाय नवीकरण सम्वन्धी व्यवस्था :

प्रत्येक व्यवसायीले आर्थिक बर्षको श्रावण मसान्तसम्म आफ्नो व्यवसाय अनिवार्यरुपमा गाउँ कार्यपालिकाबाट नवीकरण गरिसक्नुपर्नेछ । व्यवसाय नवीकरणको प्रमाणपत्र कार्यालयले व्यवस्था गरेबमोजिम हुनेछ ।

९. व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण शुल्क र पुनरावलोकन सम्वन्धी व्यवस्था :

(१) व्यवसाय दर्ता/नवीकरण सम्वन्धी शुल्क/दस्तुर राजश्व परामर्श समितिको सिफारिसमा गाउँ कार्यपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

(२) चालु आ.व. को हकमा अनुसूची- २ मा उल्लेख भए बमोजिमको व्यवसाय दर्ता शुल्क/दस्तुर लिइनेछ ।

(३) आ.व. समाप्त भएपछि व्यवसाय दर्ता/नवीकरण शुल्कमा गाउँ कार्यपालिकाले पुनरावलोकन गर्न सक्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम पुनरावलोकन गरिएको व्यवसाय दर्ता/नवीकरण शुल्कसम्वन्धी जानकारी स्थानीय संचार माध्यम वा अन्य कुनै माध्यमबाट सार्वजनिक गरिनेछ ।

परिच्छेद- ३
अनुगमन तथा कारबाही

१०. मूल्यसूची सम्वन्धी व्यवस्था :

सम्पूर्ण व्यवसायीहरुले अनिवार्य रुपमा उपभोक्ताहरुले प्रष्टसँग देख्ने गरी मूल्य सूची राख्नुपर्नेछ ।

११. बजार अनुगमन सम्वन्धी व्यवस्था :

(१) यस गाउँपालिकाभित्र संचालन भएका व्यापार व्यवसायलाई स्वस्थ, ब्यवस्थित बनाउन नियमित अनुगमन गरिनेछ । बजार अनुगमनसम्बन्धी अन्य व्यवस्था गर्न गाउँ कार्यपालिकाले बजार अनुगमन निर्देशिका जारी गर्न सक्नेछ ।

१२. दर्ता खारेजी र व्यवसाय बन्द सम्वन्धी व्यवस्था :

देहायका कार्य गरेमा व्यवसायको दर्ता खारेजी वा व्यवसाय बन्द गर्न सक्नेछ ।

(क) तोकिएको समयभित्र व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण नगरेमा

(ख) निषेध गरिएका सामग्रीहरु बेचविखन गरेमा

(ग) कालाबजारी गरेमा

(घ) गुणस्तरहीन सामग्रीहरु बेचविखन गरेमा

(ङ) म्याद नाघेका सामग्रीहरु बेचविखन गरेमा

(च) चर्को मूल्यमा सामग्रीहरु बेचविखन गरेमा

(छ) प्रदूषित, फोहोर सामग्रीहरु बेचविखन गरेमा

१३. कारबाही र जरिवाना सम्वन्धी व्यवस्था :

(१) बजार अनुगमनको क्रममा देहायको अवस्था भेटिन गएमा देहाय बमोजिमको तुरुन्त जरिवाना गरिनेछ :

विवरण	जरिवाना
(क) मूल्यसूची नराखेमा	रु. १०००।-
(ख) प्रमाणपत्र नराखेमा	रु. २,०००।-
(ग) तोकिएको समयभित्र व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण नगरेमा	रु. ५,०००।-
(घ) गुणस्तरहीन सामग्रीहरु बेचविखन गरेमा	रु. १०,०००।-
(ङ) म्याद नाघेका सामग्रीहरु बेचविखन गरेमा	रु. १०,०००।-
(च) बजार मूल्य भन्दा चर्को मूल्यमा सामग्रीहरु बेचविखन गरेमा	रु. १०,०००।-
(छ) प्रदूषित, फोहोर सामग्रीहरु बेचविखन गरेमा	रु. ५,०००।-

(२) उपदफा (१) बमोजिम जरिवाना गरिसकेपश्चात पनि कुनै व्यवसायीले आफ्नो कमजोरी सुधार नगरेको पाइएमा त्यस्ता व्यवसायीलाई सोही कसुरमा दोब्बर जरिवाना गरिनेछ ।

परिच्छेद- ४
विविध

१४. बाधा अड्काउ सम्वन्धी व्यवस्था :

(१) यो कार्यविधिको कार्यान्वयनलाई थप ब्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन गाउँ कार्यपालिकाले आवश्यकता अनुसार थपघट, हेरफेर वा संशोधन गर्न सक्नेछ ।

(२) यस कार्यविधिको कार्यान्वयनमा कुनै वाधा अवरोध वा अस्पष्टता भएमा त्यस्तो वाधा अवरोध हटाउन गाउँ कार्यपालिकाले आवश्यकता अनुसार ब्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

१५. विशेष व्यवस्था :

माथि अन्यत्र जुनसुकै ब्यवस्था उल्लेख गरिएको भएता पनि प्रदेश कानुन नबनुन्जेलसम्म वा गाउँपालिकाले बनाएको अर्को ऐन, कानुनले खारेज नगरेसम्म यो कार्यविधिमा भएका व्यवस्था पूर्ण रुपमा सक्रिय रहनेछन् ।

अनुसूची- १
दफा (७) सँग सम्बन्धित

सुनिल स्मृति गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
सुलीचौर, रोल्पा

व्यवसाय दर्ता प्रमाण पत्र

श्री .....
.....

प्रस्तुत विषयमा तपाईलाई 'सुनिल स्मृति गाँउपालिकाको व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण सम्बन्धी कार्यविधि २०७५' को दफा (७) बमोजिम यो प्रमाणपत्र प्रदान गरिएको छ। प्रचलित नियमानुसार उपभोक्ताको हित संरक्षण गरी मर्यादित तवरले आफ्नो व्यवसाय संचालन गर्नुहुन अनुरोध गरिन्छ।

व्यवसायको प्रकार	
स्थान	

प्रमाणपत्र जारी गर्नेको
सही :
नाम :
पद :
मिति :

कार्यालयको छाप :

अनुसूची- २
दफा (९) सँग सम्बन्धित

व्यवसाय कर र शुल्क (रुपैयाँमा)

मदीरा पसल	वितरक	३०००।००
	थोक	२०००।००
	खुद्रा	५००।००
चुरोटबिडी सुर्ती जन्य	वितरक	२०००।००
	थोक	१५००।००
	खुद्रा	२००।००
हल्कापेय पदार्थ	वितरक	१५००।००
	थोक	१०००।००
	खुद्रा	५००।००
सुनचाँदी पसल	थोक	१५००।००
	खुद्रा	१०००।००
औषधी पसल	थोक	३०००।००
	खुद्रा डाक्टर भएको	२०००।००
	खुद्रा डाक्टर नभएको	१०००।००
आयुर्वेदिक औषधी पसल		५००।००
माछा मासु विक्रि पसल		१०००।००
एग्रोभेट पसल	थोक	२०००।००
	खुद्रा	२००।००
स्टेशनरी तथा पुस्तकपसल	थोक	१५००।००
	खुद्रा	५००।००
छपाई तथा प्रकाशन	अफसेटप्रेस	२०००।००
	साधारण प्रेस	५००।००
कस्मेटिक पसल		५००।००
मोटर पार्टस	थोक	२०००।००
	खुद्रा	५००।००
प्लाइ तथा ग्लास	थोक	१०००।००
	खुद्रा	५००।००
कपडा/फेन्सी/जुत्ता चप्पल/ब्याग पसल	थोक	१०००।००
	खुद्रा	५००।००
धागो टाक पसल	थोक	१०००।००
	खुद्रा	१००।००

इलेक्ट्रोनिक पसल (मोबाइल, घडी, क्याल्कुलेटर, अडियो, भिडियो आदि	वितरक	३०००।००
	थोक	१५००।००
	खुद्रा	१०००।००
हार्डवेयर/मेसिनरी/स्यानिटरी/मार्बल पसल	थोक	२०००।००
	खुद्रा	१०००।००
पेट्रोलियम पदार्थ	पेट्रोल पम्प	५०००।००
	पेट्रोल बिक्रि केन्द्र	३०००।००
	ग्यास सिलिन्डर सब डिलर	३०००।००
	मट्टीतेल मात्र बिक्रि	२००।००
स्टिल आलुमुनियम पसल	थोक	१०००।००
	खुद्रा	५००।००
फर्निचर	थोक	१०००।००
	खुद्रा	५००।००
ढुंगा तथा गिट्टी बालुवा बिक्रि वितरण गर्ने		१०००।००
कपडा सिलाइ कटाइ	टेलरिङ आधुनिक	२००।००
	हाते मेसिन	१००।००
स्नुकर /पुल हाउस		१०००।००
क्यारेमबोर्ड		२००।००
पशु आहार बिक्रि केन्द्र		२००।००
किराना पसल	थोक	१०००।००
	खुद्रा	२००।००
फलफुल/तरकारी पसल	थोक	५००।००
	खुद्रा	२००।००
उपहार /गिफ्ट /खेलौना पसल	थोक	५००।००
	खुद्रा	२००।००
भाँडा पसल	थोक	१०००।००
	खुद्रा	५००।००
माटोकोभाँडा पसल	थोक, खुद्रा	१००।००

विशेषज्ञपरामर्श तथा अन्य व्यवसायी सेवा	चिकित्सक	२०००।००
	कन्सल्टेन्ट सेवा	२०००।००
	कानुन व्यवसायी ल फर्म	२०००।००
	लेखा परिक्षण व्यवसायी	२०००।००
	दन्त चिकित्सक	२०००।००
	अनुसन्धानकर्ता परामर्शदाता	२०००।००
	पशु चिकित्सक डाक्टर	२०००।००
	रोजगार सेवा	२०००।००
ढुवानी तथा ट्रान्सपोर्ट		१०००।००
पेन्टर/साइनबोर्ड लेख्ने		१००।००
जग्गा व्यवसायी		२०००।००
निर्माण व्यवसायी		२०००।००
यस वर्गीकरणमा नपरेका व्यवसायको हकमा		५००।००

उत्पादनमूलक उद्योग		
ग्रील उद्योग		१०००।००
जुत्ता उद्योग		५००।००
घरेलु कुटिर उद्योग (अगरबत्ती, मैनबत्ती, टीकी,अचार, तथा अन्य कुटिर)		१००।००
कपडा तथा गार्मेन्ट उद्योग		१०००।००
सिरक डस्ना उद्योग पसल		५००।००
कुटानी पेलानी मिल		५००।००
मसला मिल		५००।००

(नोट : यदि मसला मिल रहेको मिलबाटै कुटानी पेलानी मिल पनि छ भने कुटानी पेलानी मिलकै व्यवसाय कर लाग्ने छ)		
डेरी उद्योग व्यवसाय		५००।००
उपभोग्य वस्तु उत्पादन उद्योग	कुकिजनुडल्स	५००।००
	दालमोट पाउरोटी चाउमिन	२००।००
	पापड चिप्स फिगर	२००।००
वनजन्य उद्योग	समिल प्लाइउड उद्योग	२०००।००
	काठ बिक्री डिपो	५००।००
क्रसर–कन्क्रीट–इटाभट्टा उद्योग		५०००।००
ढाका टोपाी पस्मिना उद्योग		१००।००
सुर्ति जन्य उद्योग		५०००।००
होटल लज रेष्टुरेण्ट	होटल लज	१०००।००
	भोजनालय	५००।००
	मिठाई पसल	५००।००
	पार्टी प्यालेस	२५००।००
	रेष्टुरेन्ट–बार	२०००।००
	चिया र खाजा पसल	२००।००
	खाना, खाजा–नास्ता पसल (मदिरा सहित)	१०००।००
टेन्टहाउस		२०००।००
सेवा उद्योग		
सञ्चार	एफ.एम. प्रसारण	२०००।००
	केवुल च्यानल प्रसारण	२०००।००
	पत्रपत्रिका प्रकाशन सेवा	१०००।००
	फोटेकपी, पी.सि.ओ. साइबर	५००।००
	कुरियर सेवा	१०००।००
	कलर ल्याब/फोटोस्टुडियो	५००।००
वित्तिय	वाणिज्य बैंक प्रति शाखा / केन्द्रिय कार्यालय	५०००।००
	विकास बैंक प्रति शाखा / केन्द्रिय कार्यालय	४०००।००
	फाइनान्स कम्पनी शाखा कार्यालय	३०००।००
	मनी ट्रान्सफर	५००।००
	विमा कम्पनी	२०००।००
	लघु वित्त	१०००।००
स्वास्थय सेवा व्यवसाय	निजि अस्पताल तथा नर्सिङ् होम	२५००।००
	क्लिनीक तथा ल्याब	१०००।००
	चस्मा पसल	५००।००

शिक्षा सेवा निजि	क्याम्पस	२०००।००
	मा.वि. /उच्च मा.वि.	१५००।००
	मा.वि.	१०००।००
	आधारभूत	१०००।००
	प्राथिमिक	१०००।००
	छात्रावास	१०००।००
	मन्टेश्वरी	१०००।००
	पूर्व प्राथमिक	८००।००
	ट्युशन सेन्टर	१५००।००
	कम्प्युटर/नृत्यकला सिकाइ केन्द्र	१०००।००
	तालीम तथा अनुसन्धान केन्द्र	१०००।००
मर्मत संहार	टायर–ट्युव मर्मत, रिसोलिङ्ग, हावा भर्ने	२००।००
	इन्जिन मर्मत	१५००।००
	डेन्टिङ्ग पेन्टिङ्ग	१५००।००
	टि.भि., फ्रिज, मोटर, पङ्खा, रेडियो, घडी जेनेरेटर, कम्प्युटर, मोबाइल	१०००।००
	५००।००	५००।००
	बस, ट्याक्सी लगायतका सवारी साधन मर्मत	२०००।००
	अन्य विविध मर्मत	५००।००
फल विरुवा पसल		५००।००

अनुसूची- ३
(दफा ६ सँग सम्बन्धित)

श्रीमान प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू
सुनिल स्मृति गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
सुलीचौर, रोल्पा

विषय : व्यवसाय दर्ता गरी पाउँ ।

महोदय,

प्रस्तुत विषयमा मैले तपसिल अनुसारको व्यवसाय संचालन गर्न इच्छुक रहेकाले नियमानुसार व्यवसाय दर्ता गरिदिनुहुन अनुरोध छ ।

व्यवसायको प्रकार : .....

१) हालसालै खिचेको २ प्रति फोटो
२) नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि
३) वडा कार्यालयको सिफारिस
४) व्यवसाय संचालन हुने जग्गाको जग्गाधनी प्रमाण पूर्जाको प्रतिलिपि
५) अर्काको नाममा जग्गा भए व्यवसाय संचालन गर्न दिने जग्गाधनीको मञ्जुरीनामा
६) उद्योगको हकमा संधियारको मञ्जुरीनामा
७) उद्योगको वाणिज्य संघको सिफारिस पत्र

निवेदक
नाम :
ठेगाना :
मिति :

आज्ञाले,
लेखनाथ न्यौपाने
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत